

MŰANYAG BUROKBAN

▷ SZÖVEG: SZABÓ ESZTER

FOTÓ: SZABÓ SÁNDOR

Kevés olyan helyzet van, amikor ne találkoznánk valamilyen műanyagból készült eszközzel-tárggyal, és ma már kevés olyan nap, amikor ne hallanánk a Föld műanyagszennyezettségéről. Mondhatnánk, hogy a csapból is műanyag folyik – és nemcsak átvitt értelemben...

Számos irányból közelíthető meg a téma, idén azonban a vírus miatt az ételek csomagolása, az elviteles dobozok kifejezetten sok háztartásban szaporodtak meg. Hogyan jutottunk el az ételhordós időszakról az egyszer használatosig? Létezik-e olyan megoldás, ami vírushelyzetben is biztonságos, mégsem terheli még tovább Földünket?

Kis plasztik-történelem

A „plastic” szó eredetileg rugalmas, könnyen formálható anyagot jelentett. Az első műanyag polimerek még cellulózból készültek, és az elefántok, teknősök megmentőjeként üdvözölték. A műanyag felfedezése előtt ugyanis a fa, fém és a csontokból, szarvból kinyert anyagok voltak a meghatározók. Ebben az időben a műanyagra a természetes világ jótevőjeként gondoltak – aztán fordult a kocka, manapság inkább az egyik legnagyobb szennyezőként tartjuk számon.

1907-ben feltalálták a bakelit, mely az első, teljesen szintetikus műanyag volt, a II. világháborúban pedig elkezdődött a tömeggyártás. A világháború után beindult a fogyasztói társadalom, a műanyag ellepte az otthonunkat, a ruhásszekrényünket, a boltok polcain sorakozó élelmiszereket és az éttermeket is.

A csapból is műanyag folyik?

1950 óta 5800 millió tonna műanyagot gyártottak, melynek csak 9 százaléka került újrahasznosításra. Naponta kapjuk a híreket, fotókat arról, hogy mennyi vízi élőlényt pusztított el a műanyagszennyezés, mekkora szemétszigetek úsznak a világ óceánjain. Találtak már ilyeneket a Csendes-óceán legkisebb korallzátonyán és a Föld legmélyebb pontján is, és közel kétszázra rúg azon fajok száma, melyek gyomrában kisebb-nagyobb műanyag tárgyakat leltek.

Ám nem kell messze földre utaznunk ahhoz, hogy lássuk-érezzük a problémát. A hazai természetes élőhelyek is szennyezettek, gondoljunk csak azokra a tiszai képekre, melyek a PET-palackok és más hulladékok tömegét mutatják. Vagy egy hétköznapi sétán szinte bárhol ránézve a Dunára, biztosan látunk úszni műanyagot is a felszínén.

Nem csoda, hogy a Dunában találtak eddig a legtöbb mikroműanyag-részecskét. Természetes vizeink mellett azonban több élelmiszerben is

kimutattak már mikroműanyagot, és a WWF kutatásai alapján mi, magunk is 5 g apró műanyag részecskét fogyasztunk el hetente!

DOBOZKÖZÖSSÉG

A résztvevő vendéglátóhelyek rozsdamentes acéldobozba adják elvitelre az ételt, amennyiben a vendégnek van előfizetése a Rakun Dobozközösség telefonos alkalmazásában. A vendéglátóhely egy QR-kód beolvasásával ellenőrzi az előfizetést. Ha elfogyasztottuk az ételt, a használt, de elmosott dobozt bármelyik tag-étterembe visszavihetjük, ami ezután szakszerűen, fertőtlenítő mosogatással tisztítja, tehát a rendszer élelmiszer-higiéniailag biztonságosabb is, mintha a vendég a saját dobozába kérné az ételt.

Így a jelen járványügyi helyzetben sem kell az egyszer használatos műanyagok felé fordulnunk. Sőt, az előfizetéssel még spórolhatunk is, mivel nem kell minden alkalommal fizetnünk a csomagolásért.

További információ a RAKUN Dobozközösségről a rakun.hu oldalon található.

A jövőt az újrahasználatban keresd!

A top10 szennyezőben ott vannak az egyszer használatos csomagolóanyagok, PET-palackok, elviteles pohártetők és elviteles ételdobozok. Persze várhatunk a szuperbaktériumokra, amelyek majd jól felfalják a műanyagot, de lehet, hogy addigra a műanyag fal fel minket... Érdemes tehát inkább már most elkezdni csökkenteni az egyszer használatos műanyagok alkalmazását a mindennapjaink során!

Számos csomagolásmentes boltot, szakmai blogot, hulladékcskökkentést segítő eszközt találunk már magunk körül, de szórakozni, kávézni és étterembe járni is tudunk környezettudatosan. A rendezvényeken, vendéglátóhelyeken a kulcszó az újrahasználat, melyben számos kezdeményezés lesz a segítségünkre.

A Zöldövezet Társulás Újrapohár-rendszerével több hazai fesztiválon és budapesti szórakozóhelyen is találkozhatunk, a Cupler színes, mintás, betétdíjas, többször használható elviteles kávésbögréivel pedig nemcsak tudatosan, de jókedvűen is indíthatjuk a reggelt. A Felelős Gasztrohős Alapítvány pedig október 1-től szintén egy újrahasználaton alapuló megoldást tesztl Budapest belvárosában. A RAKUN Dobozközösség nevű szolgáltatással az egyszer használatos elviteles dobozokat szeretnék kiáltani.

Nézd meg az előadást is 2020. 11. 15-én, vagy később, honlapunkon!

www.zoldgombfesztival.hu

SZABÓ ESZTER
A FELELŐS GASZTROHŐS
ALAPÍTVÁNY
KOMMUNIKÁCIÓS VEZETŐJE